

القاهرة

(Kairo)

Matilda Rosa Eder, 3.a

Osnovni podatci o gradu

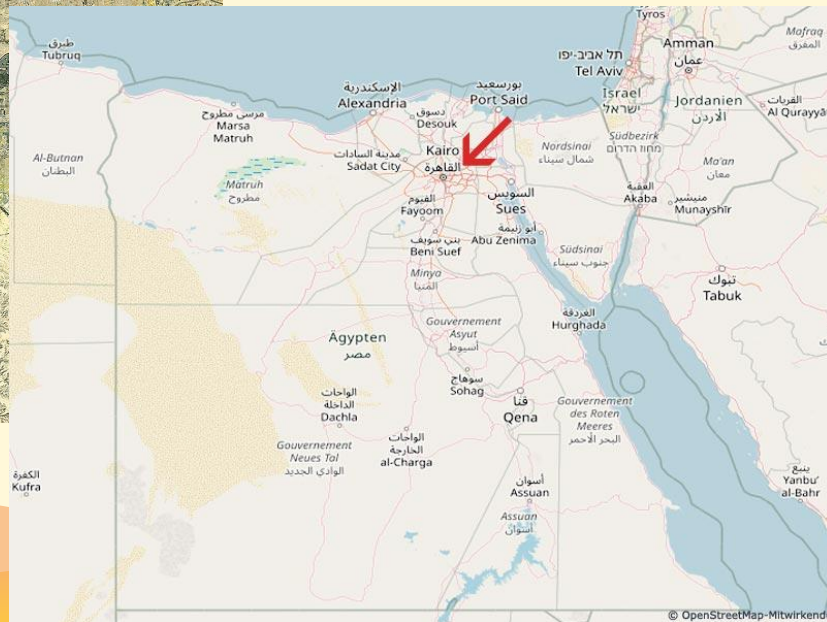
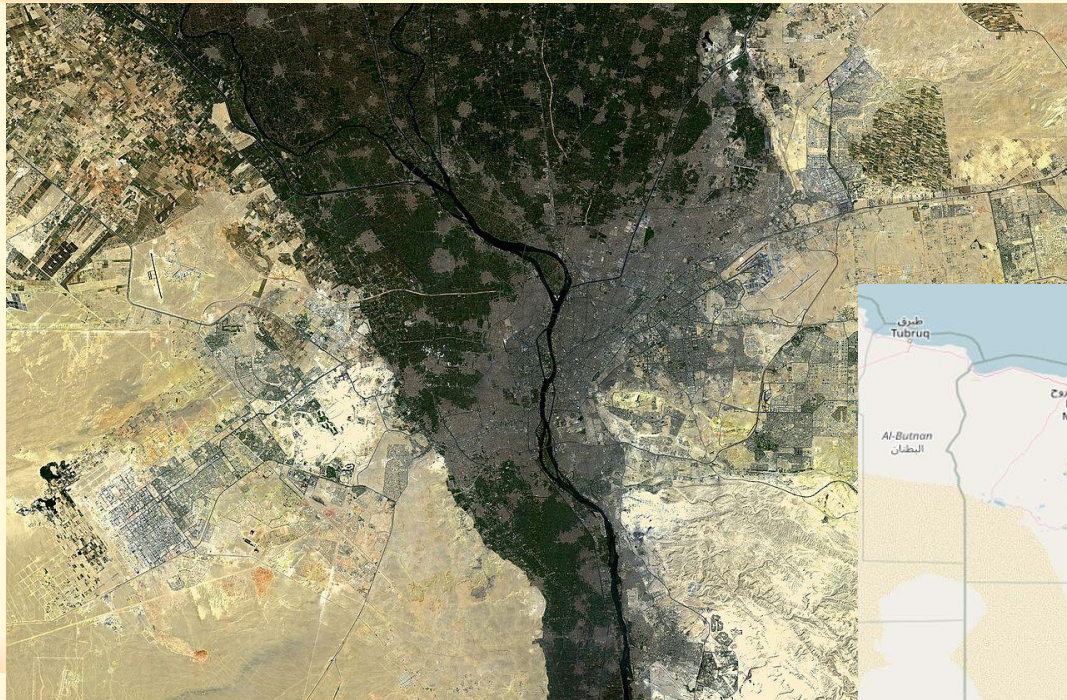
- Kairo (arapski Al-Qahirah) glavni je grad Egipta. S oko 10 milijuna stanovnika, Kairo je najveći grad u Africi i arapskom svijetu.
- Više od 16 milijuna ljudi živi u urbanoj aglomeraciji, tj. svaki četvrti Egipćanin živi u Kairu ili njegovom predgrađu – po tome je trinaesti grad po veličini u svijetu.
- Površina grada iznosi 3.085 km².
- Političko, gospodarsko i kulturno središte Egipta.
- Grad ima status gubernije, a njime upravlja guverner kojeg imenuje predsjednik države.

1. Smještaj grada u prostoru

- Geografske koordinate: **30° 03'** sjeverne geografske širine i **31° 15'** istočne geografske dužine.
- Nadmorska visina: **68** metara
- Kairo se nalazi, udaljen oko 160 km od Sredozemnog mora, na rijeci **Nil**, nekoliko kilometara uzvodno od točke gdje se rijeka razdvaja na svoja dva rukava, Rosetta i Damietta. Glavni dio grada leži na terasi na istočnoj obali Nila.
- Također uključuje dva riječna otoka: **Gezira i Roda**
- Trenutna lokacija grada je ranije bila nepogodna zbog udaljenosti Nila, jer se grad s te daljine nije mogao opskrbljivati vodom s rijeke.
- Tako je prvo naselje na lokaciji današnjeg Kaira izvorno bilo smješteno između podnožja planine Mokattam na istoku i Nila na zapadu, a na tom području se danas nalazi stara gradska jezgra.

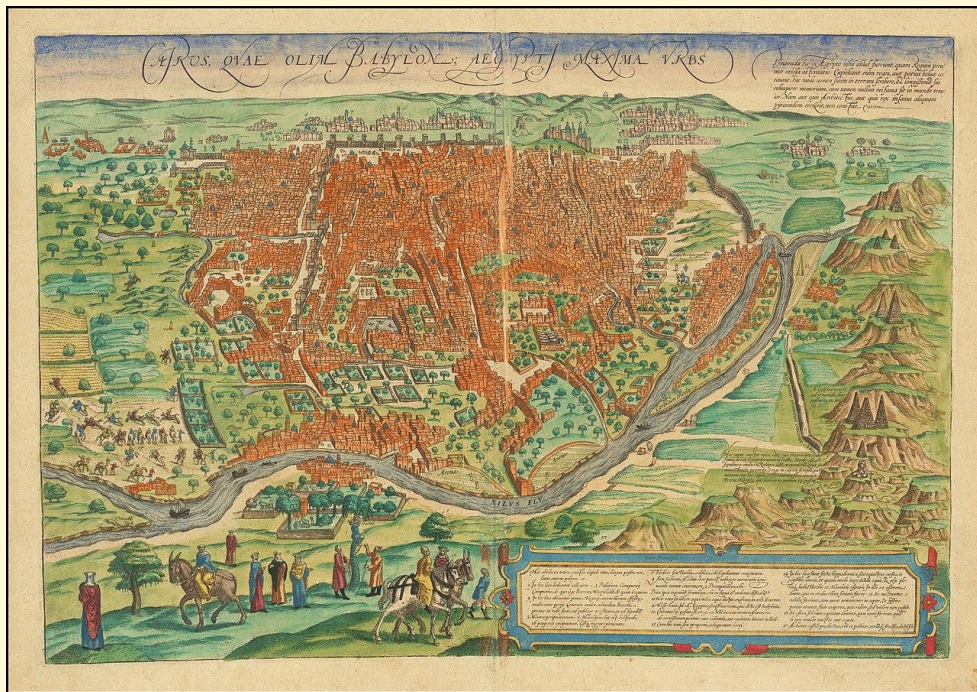
- Budući da je Nil, kao i sve rijeke, pomaknuo svoj put tijekom godina, postoje dijelovi grada koji su vrlo blizu vode, dok su drugi udaljeni. Oni koji su najbliži rijeci su **Garden City, Downtown Cairo i Zamalek**.
- Na zapadu su **piramide u Gizi** (među koje spada i Keopsova piramida).
- Na jugu je stari **Memphis**.

2. Povijesni razvoj Kaira

- Prvo naselje na lokaciji današnjeg Kaira bila je rimska utvrda, zvana utvrda Babilon, sagrađena oko 150-te godine pr. Kr. blizu naselja Babilon, koje je ležalo na starom egipatskom kanalu koji je povezivao Nil s Crvenim morem. Mali grad, sastavljen pretežno od koptskih Kršćana, rastao je oko utvrde.
- Arapski osvajači zauzimaju utvrdu **642.** godine. Grade prvu džamiju u Africi. Njihovo šatorsko naselje isprva je nazvano Fustat, a tek **969.**god. počinje se spominjati kao Al-Qahirah, tj. Kairo pa se ta godina smatra godinom osnivanja grada.

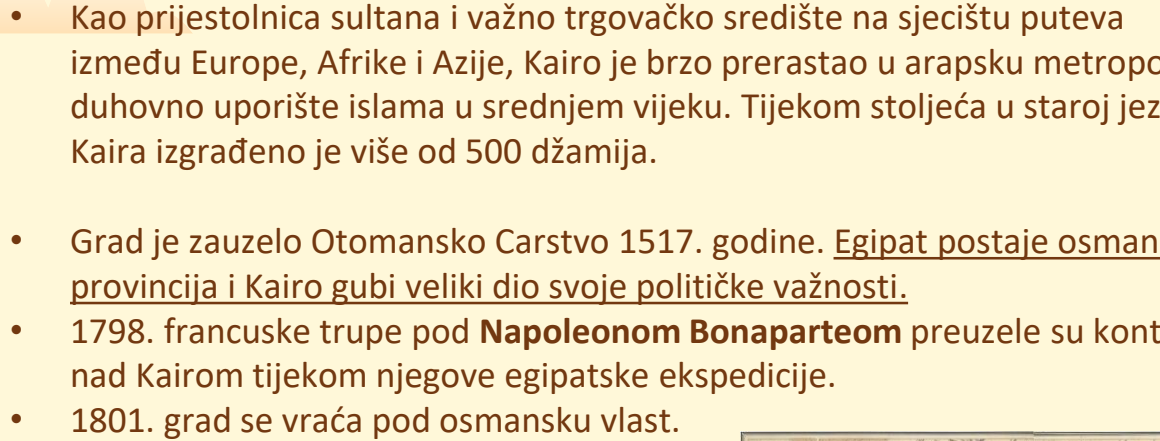

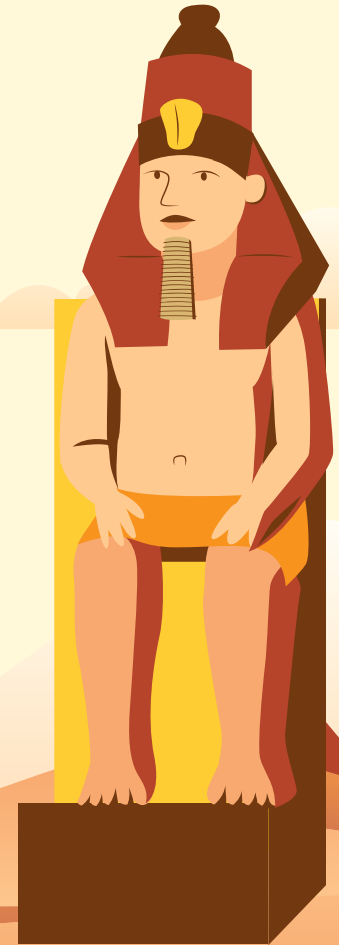
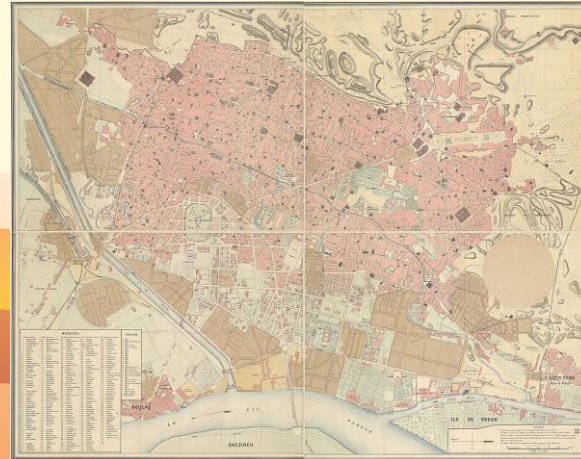

Plan grada iz 16.st.

Ruševine Fustata u južnom Kairu

-
- Kao prijestolnica sultana i važno trgovačko središte na sjecištu puteva između Europe, Afrike i Azije, Kairo je brzo prerastao u arapsku metropolu i duhovno uporište islama u srednjem vijeku. Tijekom stoljeća u staroj jezgri Kaira izgrađeno je više od 500 džamija.
 - Grad je zauzelo Otomansko Carstvo 1517. godine. Egipat postaje osmanska provincija i Kairo gubi veliki dio svoje političke važnosti.
 - 1798. francuske trupe pod **Napoleonom Bonaparteom** preuzele su kontrolu nad Kairom tijekom njegove egipatske ekspedicije.
 - 1801. grad se vraća pod osmansku vlast.

-
- Velike promjene dogodile su se u 19. stoljeću.
 - Tadašnji vladar Ismail-paša dao je obnoviti Kairo po uzoru na **Pariz**, sa širokim bulevarima, parkovima i otvorenim prostorima.
 - Otvaranje **Sueskog kanala 1869.** bila je prilika da se Kairo europskim silama predstavi kao metropola u procvatu.

 - Međutim, najveći dio razvoja financiran je inozemnim zajmovima, što je posebno povećalo utjecaj **Velike Britanije.**
 - Do kraja 19. stoljeća, dugovi i slabost Osmanskog Carstva rezultirali su rastućim europskim utjecajem u Kairu.
 - Britanija je 18. prosinca 1914. službeno proglasila Egipat britanskim protektoratom, prekinuvši tako posljednje formalne veze s Osmanskim Carstvom. Osim toga, Britanci su forsirali ratnu ekonomiju, što je dovelo do dalekosežnog osiromašenja stanovništva.
-

Slike Kaira s kraja 19.stoljeća

211. CAIRE. — Mosquée Mohamed-Aly | L. Fiorillo.

296. CAIRE. — Femmes arables au foot de la Citadelle | L. Fiorillo, Pl. 11

- Kada su Britanci spriječili delegaciju egipatskih nacionalista da otputuje na Parišku mirovnu konferenciju 1919. godine, došlo je do ozbiljnih **nemira**, štrajkova i bojkota britanskih proizvoda. Pod tim pritiskom Egipat je dobio **neovisnost**. Kairo je ostao **glavni grad zemlje**.
- U dvadesetom stoljeću viđen je veliki razvoj i rast grada, kako su seljaci napuštali farme i dolazili u grad u potrazi za poslom u tvornicama i tvrtkama metropole. Poseban teret za grad su činile izbjeglice iz ratova s Izraelom; veliki dio populacije sa Sinaja i gradova oko Sueskog kanala došao je u Kairo između 1967. i 1978. godine.
- Godine 1994. u Kairu je održana Svjetska populacijska konferencija Ujedinjenih naroda. Tema ove konferencije bili su problemi s kojima se suočava i Kairo. Uz prenapučenost, tu prije svega spadaju siromaštvo i ponekad katastrofalna higijensko-ekološka situacija.

Godina	Broj stanovnika
1937	1.312.096
1947	2.090.654
1960	3.349.000
1966	4.219.900
1976	5.084.463
1986	6.052.836
1996	6.789.479
2006	7.786.640
2008	7.947.121
2017	9.153.135

- Od 1992. islamski fundamentalisti u Kairu više puta su izvodili napade na domaće i strane posjetitelje, što je rezultiralo smrtnim slučajevima.
- Jedan od najtežih napada u Kairu dogodio se 18. rujna 1997. kada je u napadu na turistički autobus ispred muzeja poginulo devet Nijemaca i jedan Egipćanin.
- Cilj ovih ekstremističkih skupina je obeshrabriti turiste od putovanja u Egipat kako bi se razbila unutarnja politička stabilnost zemlje ovisne o valuti.

- Godine 2011. u Kairu su izbili **prosvjedi**.
- Prvenstveno su bili usmjereni protiv **autoritarnog režima** s dobro razvijenim sigurnosnim aparatom, nedostatkom mogućnosti da se građani izjasne, te korupcijom u državi, poslovanju i administraciji.
- Iste godine došlo je do napada na crkve u Imbabi i masakra u Maseru, u kojem su ubijeni deseci pripadnika koptske manjine.

4. Kultura i znamenitosti Kaira

- Povijesna jezgra grada s mnogobrojnim spomenicima iz bizantskoga, arapskoga i osmanskoga razdoblja leži na desnoj obali Nila, a moderne gradske četvrti s upravnim i kulturno-umjetničkim ustanovama, luksuznim hotelima i rekreacijskim površinama, izgrađenima za francuske i britanske vladavine, protežu se uz obje obale Nila i na njegovim dvama riječnim otocima.

- Kairo je egipatsko kulturno središte: uz muslimansko sveučilište al-Azhar, američko sveučilište i mnoga druga, ondje su i mnoge ustanove za proučavanje stare egipatske i arapske kulture: Egipatski muzej, Koptski muzej, Muzej arapske umjetnosti, Vojni muzej, Egipatska knjižnica...

Egipatski muzej

- sadrži najopsežniju kolekciju drevnih egipatskih umjetnina na svijetu. Ima preko 136 tisuća eksponata, dok su stotine tisuća drugih u podzemnim skladištima.
- Muzej se razvio od Službe za egipatske antikvitete, osnovane od strane egipatske vlade godine 1835. u pokušaju, da zaustavi pljačku starina s brojnih nalazišta i očuva artefakte.
- Kao kruna zbirke često se smatraju grobni artefakti faraona Tutankamona, čiji je netaknuti grob Howard Carter pronašao u Dolini kraljeva godine 1922.
- U Muzeju se nalazi Soba kraljevskih mumija, koja sadrži 27 kraljevskih mumija iz faraonskog doba. Ona je zatvorena po naredbi predsjednika Anvara el-Sadata godine 1981. Ponovno je otvorena, s nešto manjim prikazom 1985.

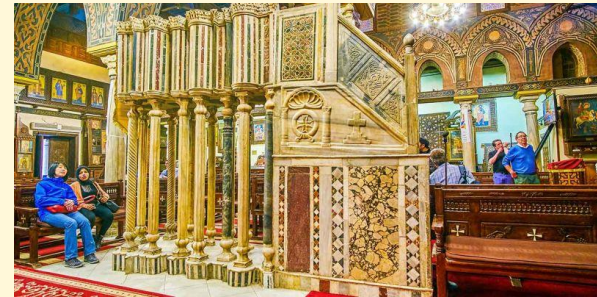
Kairska citadela

- Kairska citadela ili Saladinova citadela srednjovjekovna je utvrda iz islamskog doba u Kairu u Egiptu, koju je sagradio Salah ad-Din, a dalje razvijali kasniji egipatski vladari. Bio je sjedište vlade u Egiptu i rezidencija njegovih vladara gotovo 700 godina od 13. do 19. stoljeća

Crkva Presvete Bogorodice u Kairu

- Crkva Presvete Bogorodice u Kairu je koptska crkva također poznata i kao Viseća crkva. Jedna je od najstarijih crkvi u Egiptu i u povijesti Crkve na ovim prostorima. Potječe iz 3. stoljeća. Najpoznatija je koptska crkva u Kairu.
- Zovu je Viseća crkva jer je podignuta na južnim vratima rimske tvrđave. Iznad ruševina rimske tvrđave izgrađeni su trupci palmi i slojevi kamenja koji će se koristiti kao temelj. Viseća crkva je jedinstvena crkva i ima drveni krov u obliku Noine arke. Od 7. do 13. stoljeća Viseća crkva služila je kao rezidencija koptskog patrijarha. Al-Moallaqa je svjedočio važnim izborima i vjerskim ceremonijama.

Džamija Al-Azhar

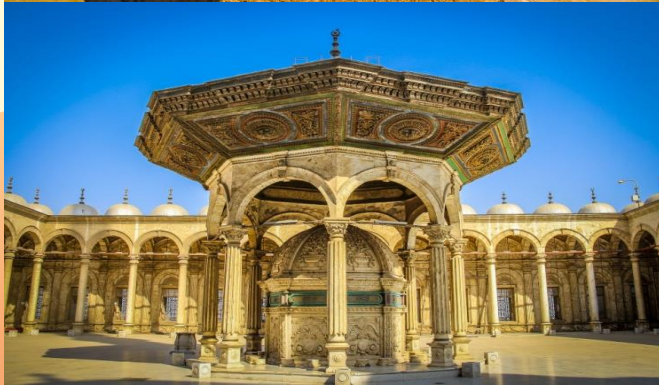
- Džamija Al-Azhar najvažnija je u Egiptu i najpoznatija džamija u muslimanskom svijetu. To je džamija i sveučilište već više od tisuću godina. Osnovana je u svrhu širenja šijitske doktrine kada je Egipat osvojio Jawhar Aš-Šiqilli, vojskovođa Al-Mu`izzulidīn Allaha, prvog fatimidskog kalifa u Egiptu. Trenutno Al-Azhar podučava islam prema sunitskoj doktrini. Nakon osnivanja grada Kaira, Aš-Šiqilli je započeo izgradnju džamije Al-Azhar i dovršio je. U njemu je 7. ramazana 361. godine /972. godine klanjan prvi džuma namaz. Stoga je to prva džamija koja je podignuta u gradu Kairu i najstariji fatimidski spomenik koji postoji u Egiptu.

Zanimljivosti Kaira

1. Danas je Kairo s 9,7 milijuna stanovnika najveći grad na Bliskom Istoku.
2. Stanovnici Egipta svoj glavni grad zovu Masr, dok cijelu egipatsku državu također zovu Masr.
3. Tijekom svog postojanja Kairo je imao imena poput egipatskog Babilona i Fustata.
4. Kairo je jedan od najsušnijih gradova na svijetu. U prosjeku ne padne više od 25 mm oborina godišnje.

5. U jednom od predgrađa Egipta, Gizi, nalaze se svjetski poznate piramide Keopsa, Khafrena i Mikerina, "zaštićene" Velikom Sfigom. Prilikom posjeta Kairu, ogromna većina turista dolazi u Gizu kako bi vlastitim očima vidjela drevne građevine.
6. Neke regije u Kairu su toliko gusto naseljene da na 1 km² živi do 100 000 ljudi.
7. Avioni koji slijeću u lokalni aerodrom lete izravno iznad piramida, omogućujući putnicima da ih vide iz ptičje perspektive.
8. U Kairu su izgrađene mnoge džamije. Prema lokalnim vodičima, svake se godine u glavnom gradu otvori nova džamija

9. Vozači se u Kairu uopće ne pridržavaju prometnih pravila. To uzrokuje česte gužve u prometu i nesreće. Zanimljivo je da cijeli grad nema više od desetak semafora.
10. Kairski muzej najveće je spremište drevnih egipatskih artefakata. Sadrži do 120 000 eksponata. Kad su 2011. godine ovdje započeli skupovi velikih razmjera, ljudi iz Kaira okružili su muzej kako bi ga zaštitili od pljačkaša. Ipak, zločinci su uspjeli izvaditi 18 najvrjednijih predmeta.

11. 1987. godine u Kairu je otvorena prva podzemna željeznica u Africi.
12. Na periferiji Kaira postoji područje s nadimkom "Grad smećara". U njemu žive Kopti, koji se bave skupljanjem i razvrstavanjem smeća, dobivajući za to pristojan novac. Tone otpada u ovom dijelu glavnog grada leže čak i na krovovima zgrada.

Tradicionalna kuhinja

Koshary

Ima bazu od riže i makarona i miješa se s lećom ili slanutkom. U to se dodaje ocat i umak od rajčice. Zatim se ukrasi prženim lukom.

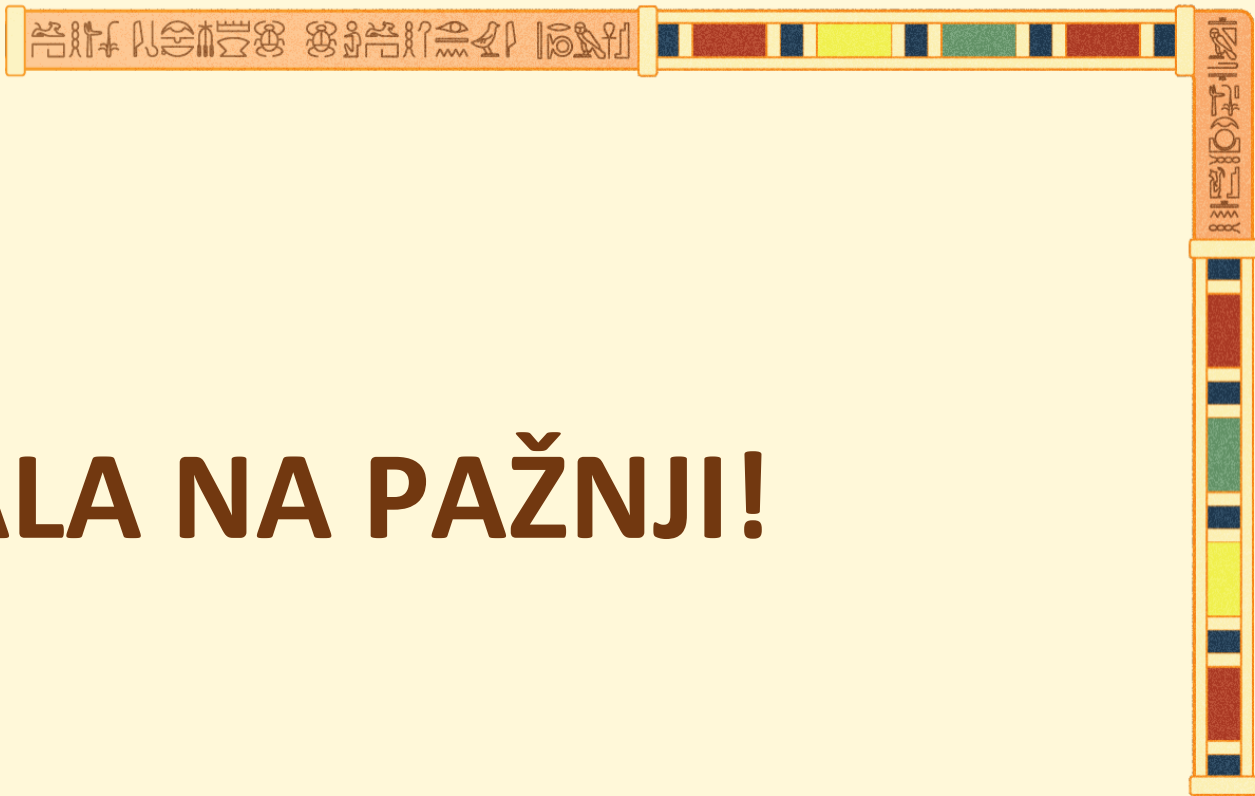
- Kairo je dom najvećeg restorana na svijetu. Oasis Restaurants and Entertainment ima ukupnu površinu od 41.000 m² (441.318 ft² 80 in²) i ima 25 restorana i kafića. Ima kapacitet za 4.223 sjedećih mjesta.

Hawawshi

Nešto između pite i sendviča. Priprema se tako da se pita kruh puni mljevenim mesom, a aromatizira se paprikom, lukom ili pinjolima.

Mahshi što znači 'punjeno'. To je povrće punjeno mješavinom riže. Povrće poput patlidžana, srži, paprike, lišća kupusa i vinove loze puni se kombinacijama začinjene riže, mljevenog mesa i pinjola

HVALA NA PAŽNJI!

